

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**

Број: 6/0-02-356/2014-9

Веза: 6/0-04-479/2014-83

Датум: 27. октобар 2014. године
Београд

Савет Комисије за заштиту конкуренције на основу члана 62. и 25. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“ бр. 51/09 и 95/13), члана 2. тачка 7. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“ бр. 49/2011), на 202. седници одржаној 27. октобра 2014. године, одлучујући о поступку по пријави концентрације поднетој од стране друштва „Mondi Industrial Bags B.V.“, са регистрованим седиштем на адреси Fort Willemweg 1, 6219 Maastricht, Краљевина Холандија, регистрованог у регистру Трговинске коморе покрајине Лимбург, под матичним бројем КвК 14044313, преко пуномоћника подносиоца пријаве, адвоката Срђане Петронијевић из ортачког адвокатског друштва „Моравчевић, Војновић & Partneri“, са седиштем на адреси ул. Француска бр. 27, Београд, који је настављен по службеној дужности, донео је следеће

РЕШЕЊЕ

I ОДОБРАВА СЕ у испитном поступку концентрација учесника на тржишту, која настаје стицањем контроле од стране друштва „Mondi Industrial Bags B.V.“, са седиштем на адреси Fort Willemweg 1, 6219 Maastricht, Краљевина Холандија, регистрованог у регистру Трговинске коморе покрајине Лимбург, под матичним бројем КвК 14044313, над предузећем за производњу папирне амбалаже „Intercell“ д.о.о., регистрованим у Агенцији за привредне регистре под матичним бројем 17106856, са седиштем на адреси ул. Нова бр. 9 Шабац, Република Србија, до чега долази куповином основног капитала циљног друштва.

II УТВРЂУЈЕ СЕ да је подносилац пријаве концентрације благовремено и у целости извршио уплату накнаде предвиђене у члану 2. тачка 7. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције у укупном износу од 50.000,00 (педесетхиљада и 00/100) ЕУР, што представља износ прописане висине накнаде за издавање решења о одобравању концентрације у испитном поступку, и то на тај начин, што је дана 12. јуна 2014. године на девизни рачун Комисије за заштиту конкуренције отворен код

Народне банке Србије извршена уплата износа од 25.000,00 (двадесетпетхиљада и 00/100) ЕУР, док је дана 08. јула 2014. године, на исти девизни рачун Комисије за заштиту конкуренције, извршена уплата преосталог дела износа од 25.000,00 (двадесетпетхиљада и 00/100) ЕУР.

Образложење

Друштво „Mondi Industrial Bags B.V.“ (у даљем тексту: Монди или подносилац пријаве), преко пуномоћника, адвоката Срђане Петронијевић из ортачког адвокатског друштва „Mogavčević, Vojnović & Partneri“ са седиштем у Београду, ул. Француска бр. 27, поднело је Комисији за заштиту конкуренције (у даљем тексту: Комисија), дана 04. јуна 2014. године, пријаву концентрације (у даљем тексту: пријава), заведену у Комисији под бројем 6/0-02-356/2014-1. Прегледом приложене документације уз достављену пријаву, Комисија је утврдила да је иста, по свом садржају, у највећој мери усклађена са прописом којим је уређен садржај и начин подношења пријаве. Подносилац је благовремено извршио уплату прописане висине новчаних средстава за издавање акта Комисије у скраћеном поступку. Након доношења Закључка бр. 6/0-02-356/2014-4 од 01. јула 2014. године, којим је поступак започет по пријави концентрације настављен као поступак испитивања концентрације по службеној дужности, у наложеном року извршена је и уплата преосталог износа новчаних средстава за издавање решења о одобравању концентрације у испитном поступку, што је констатовано у ставу II диспозитива.

Подносилац пријаве је зависно друштво у саставу Монди групе, чије се седиште налази у Великој Британији. Матично друштво читаве групе је „Mondi Plc“, са седиштем на адреси Aviator Park, Station Road, KT15 2PG, Addlestone Surrey. Реч је о вертикално интегрисаној групи друштава, која је основана у складу са структуром друштава чије се акције котирају на две берзе, са две Холдинг компаније и то „Mondi Plc“, чије се акције котирају на Лондонској берзи, са секундарном котацијом на берзи у Јоханесбургу – Јужноафричка Република, и „Mondi Limited“ са искључивом котацијом акција на овој последњој. Осим афричког континента, зависна друштва у саставу ове групе друштава активна су и у јужној Америци, док су у Европи производни погони ове групе лоцирани у више од тридесет земаља.

Основну делатност Монди групе, основане 1967. године у Јужноафричкој Републици, чини производња, прерада и продаја целулозе, крафт папира, картона и непремазаног финог папира као основних сировина за производњу тзв. флексибилне амбалаже, која се користи за паковање диверсификованих производа произведених у прехранбеној, хемијској и низу других индустријских грана. Своје пословање, Монди група проширила је и на област производње и продаје саме амбалаже произведене од ових материјала, чиме је у великој мери унапредила финални степен обраде сировина из сопствене производње. Ту се првенствено мисли на широк асортиман производа у области папирне амбалаже, картона, таласасте амбалаже, индустријских врећа, разних

врста фолија и ламината за меку амбалажу намењену паковању производа који се пласирају у малопродаји итд. У циљу даљег унапређења финалног паковања производа на њиховом путу од произвођача до финалних потрошача, а ради очувања основних карактеристика производа у дужем временском року и смањења њиховог могућег оштећења током транспорта, Mondi група започела је и производњу заштитних материјала (ламинирани, силиконизовани и материјали премазани методом екструзије) чија је отпорност на деловање механичких сила, физичких и хемијских процеса далеко већа. На основу података достављених у пријави концентрације за 2013. годину, у структури производње, бар када је реч о производњи оствареној у производним погонима ове групе лоцираним у Европи, у највећој мери ипак су заступљене индустријске вреће са папирном основом. Од укупно произведених [...] ¹ милијарди индустријских врећа, чак [...]%, односно [...] милијарде чине управо ови производи, док је производно учешће индустријских врећа произведених од осталих материјала (пластика, полипропилен итд) свега око [...]% (око [...] милиона комада). Осим тога, ова група присутна је на тржишту Русије и Јужноафричке Републике и као реномирани произвођач новинске хартије.

На тржишту Републике Србије Mondi група присутна је преко свог зависног друштва „Mondi Paraćin“ д.о.о. (у даљем тексту: МонРа). Основну делатност овог друштва, регистрованог у Агенцији за привредне регистре 21. јануара 2003. године, под матичним бројем 17472348, са седиштем у Параћину, ул. Чика Тасина бр. 27, чини производња таласастог папира и картона и амбалаже од папира и картона (шифра делатности 1721). Једини оснивач и власник овог друштва је управо подносилац пријаве, док његову стварну делатност чини производња индустријских врећа [...].

„Intercell“ д.о.о. (у даљем тексту: Intercell или циљно друштво), је друштво регистровано 04. марта 1996. године у Агенцији за привредне регистре под матичним бројем 17106856, са седиштем на адреси ул. Нова бр. 9, Шабац. Ово друштво, попут друштва МонРа, има исту шифру делатности 1721-производња таласастог папира и картона и амбалаже од папира и картона, док његову суштинску делатност, такође представља производња индустријских врећа [...]. Реч је о трочланом друштву, чији оснивачи и власници (два правна и једно физичко лице, сви из Италије) поседују различите уделе у основном капиталу овог друштва, тако да 70,29% удела припада друштву „Inn Flex“, 22,71% удела је у власништву компаније „Finest Spa“, док преосталих 7% поседује господин Давид Томасин.

Суштину пријављене пословне трансакције представља преузимање контроле подносиоца пријаве концентрације над друштвом Intercell, до чега долази куповином акцијског капитала циљног друштва од његових досадашњих власника. Реализацијом предметне пословне трансакције, доћи ће до промене контроле над циљним друштвом што сагласно члану 17. став 1. тачка 2. Закона представља концентрацију.

---

¹ Акт садржи заштићене податке. Заштићени подаци приказани су ознаком [...] или у распону који Комисија сматра одговарајућим начином заштите.

На светском тржишту и тржишту Републике Србије, у пословној години која претходи години пријаве концентрације (2013. година), њени учесници (Mondi група и Intercell), остварили су укупне приходе који вишеструко надмашују прописане финансијске прагове, који сходно Закону, представљају услов за постојање обавезе пријаве концентрације.

Правни основ предметне концентрације представља Уговор о купопродаји акцијског капитала, потписан од стране њених учесника дана [...] године. Овим Уговором прецизно су дефинисана сва међусобна права и обавезе уговорних страна, предмет трансакције, време реализације уговорних обавеза, вредност трансакције итд. Комисија је копију Уговора и њен оверени превод, које је подносилац доставио Комисији као прилоге предметне пријаве, прихватила као правни основ ове концентрације, и исти се налазе у списима предмета.

Осим тога, саставни део пријаве концентрације чини и објашњење економских мотива ове пословне трансакције. Основни циљ даљег развоја свог пословања на овом географском подручју, према наводима подносиоца пријаве, Mondi група је дефинисала као [...].

Комисија није могла да прихвати претходно наведено објашњење о начину реализације пословних циљева подносиоца пријаве, из разлога што је оно непрецизно и неодређено. Из овако формулисаног објашњења, не може се извући закључак да ли би у случају реализације предметне концентрације дошло до [...]. Ово из разлога, што у зависности од тога за које ће се алтернативно решење подносилац пријаве одлучити, зависе и крајњи [...] ефекти ове концентрације. У случају [...], не би дошло ни до каквог [...] учесника ове концентрације, па самим тим иста не би изазвала никакве ефекте на релевантном тржишту производа, [...]. Потпуно другачији ефекат ова концентрација би имала у случају да подносилац пријаве [...]. У том случају би дошло до [...] па би самим тим ова концентрација изазвала [...] ефекте. Недоумице по овом питању, отклоњене су током испитног поступка, о чему ће бити више речи у наставку текста.

У достављеној пријави, подносилац предлаже да се релевантно тржиште производа за потребе ове концентрације, дефинише као тржиште производње флексибилне амбалаже. У образложењу оваквог предлога, подносилац се између осталог позива и на праксу у раду Европске Комисије, као и на класификацију амбалаже коју по овом питању примењује и сама Mondi група. Под појмом флексибилне амбалаже, по мишљењу подносиоца, требало би подразумевати сву амбалажу која није крута или лабава, а коју у својим пословним активностима користи велики број купаца у читавом низу индустријских грана. Истовремено подносилац указује да то не значи да тзв. крута амбалажа, попут пластичних посуда, резервоара, дрвених сандука, укључујући и транспорт у расутом стању не представљају алтернативу, односно конкуренцију флексибилној амбалажи, већ само то, да појам флексибилне амбалаже подразумева сродније модалитете паковања, посматрано са позиције купаца

ових производа, у погледу њихове набавке. Овакав став подносилац образлаже чињеницом да произвођачи флексибилне амбалаже, у свом производном асортиману имају читав низ диверсификованих артикала који се могу свести под овај појам, а у које спадају :

- индустријске вреће које се испоручују као готов или полуготов производ купцима у индустрији или трговини. Израђују се од крафт папира, пластике (полиетилен, полипропилен), природних влакана, пластифицираних материјала и других премазних (композитних) материјала укључујући и алуминијумску фолију;
- потрошачке кесе које су у суштини исте као индустријске вреће, али мањих димензија, а првенствено се продају различитим купцима у малопродаји;
- FIBC (Flexible Intermediate Bulk Containers), односно велике пластичне вреће које се производе у запреминама од 200 до 2000 литара и које првенствено користе купци из хемијске индустрије за паковање и транспорт гранулата, сточне хране и ђубрива за пољопривредна домаћинства;
- остала флексибилна индустријска амбалажа као што су омотни папир, фолије, затим папир и фолије за паковање направљени од комбинованог коришћења папира, пластичних или композитних материјала, укључујући и алуминијумску фолију са пластиком, који су првенствено намењени за системе за паковање, при чему купац овакву врсту амбалаже, не добија у облику врећа него у ролни (тзв. FFS - Form, Fill and Seal системи паковања - формирај димензије и облик, напуни и затвори);

Ипак и сам подносилац, имајући у виду да претходни предлог дефинисања релевантног тржишта производа, ово тржиште дефинише сувише „широко“, у достављеној пријави нуди и „уже“ дефинисано релевантно тржиште производа као тржиште производње индустријских врећа без обзира на материјал од кога су израђене (крафт папира, пластике, природних влакана, пластифицираних материјала и других премазних/композитних материјала укључујући и алуминијумску фолију). Образложење оваквог предлога подносиоца пријаве, садржано је у његовом ставу о постојању могућности супституције, како на страни понуде тако и на страни тражње на тржишту индустријских врећа.

На страни понуде, према мишљењу подносиоца, постоји могућност заменљивости врсте материјала од којих се индустријске вреће израђују, због тога што исте машине, могу да производе вреће према разним спецификацијама, без потребе за битнијом изменом подешених параметара. Типична машина за производњу папирних врећа може се такође користити и у производњи врећа од пластифицираног папира или од папира у комбинацији са пластиком. Једино су код преласка са „чисто“ папирних на „чисто“ пластичне вреће и обрнуто,

потребне различите машине. Те машине по мишљењу подносиоца нису суштински различите са техничког становишта, па их углавном производе исти произвођачи опреме. Осим тога, управо оваква сличност између ових машина, омогућује произвођачима индустријских врећа да у њиховој производњи користе исте основне објекте, know-how, па и помоћну опрему, попут штампача на производној линији или машине за палетирање. У прилог оваквом ставу, подносилац наводи да већина кључних произвођача на европском тржишту, укључујући и Mondi групу, „производи индустријске вреће различитих величина и од различитих материјала (вреће од композитних материјала и од комбинације папира и пластике) на истим машинама за различите врсте купаца“. Само када је величина врећа у питању, постоји одређени степен специјализације у њиховој производњи, и то у оној мери у којој се произвођач који претежно производи мале кесе, обично опредељује да користи јефтиније машине неопходне за производњу оваквих артикала. Подносилац пријаве на крају закључује да „мада за различите материјале у неким случајевима може бити потребна различита производна опрема, know-how и динамика тржишта су исти“.

Када је реч о могућности супституције на страни тражње, подносилац говори искључиво о могућој заменљивости индустријских врећа неким од алтернативних врста флексибилне амбалаже. По његовом мишљењу, избор врсте флексибилне амбалаже која ће се користити подразумева анализу мноштва различитих чинилаца, укључујући квалитет производа, визуелне аспекте, цену итд., тако да свака врста амбалаже има своје предности и недостатке. Иако цена није једини чинилац који утиче на избор појединих типова флексибилне амбалаже, „постоји ценовно ограничење, јер се екстремне разлике у цени не могу одржати у средњем року. Стога постоји ланац супституције између свих врста флексибилне амбалаже“. Поред тога, подносилац наводи и примере овакве супституције, попут могућности алтернативног коришћења индустријских врећа и FIBC великих пластичних врећа (Flexible Intermediate Bulk Containers), односно комбинованог коришћења ових типова флексибилне амбалаже. Најзад, подносилац износи и став да многи велики потрошачи индустријских врећа имају сопствену производњу различитих типова флексибилне амбалаже, да је цена такве опреме релативно ниска па самим тим не представља већу препреку за реализацију инвестиција овог типа (нарочито ако се на тај начин остварује знатна разлика у цени). У достављеној пријави, међутим нема никаквих података о томе, да ли се и у којој мери, привредна друштва која поседују сопствену производњу у овој области појављују искључиво на тржишту производње ових производа, производњом искључиво за сопствене потребе, или осим подмирења сопствених потреба наступају и на тржишту продаје различитих типова флексибилне амбалаже путем пласмана истих другим учесницима на тржишту као потрошачима ових производа. Осим тога, подносилац се није изјаснио ни о могућности супституције индустријских врећа произведених од различитих материјала на страни тражње.

Након отвореног питања у вези [...], и по питању дефинисања релевантног тржишта производа, Комисија није била у стању да, без додатног

прикупљања података и информација, донесе одговарајућу одлуку у овом предмету. Одлука Комисије по овом питању, донешена на основу релевантних података и информација до којих се дошло током испитног поступка биће образложена нешто касније.

За разлику од претходних отворених питања, Комисија је прихватила став подносиоца пријаве, да нема потребе даље сужавати релевантно тржиште производа по појединим сегментима финалне употребе индустријских врећа, попут индустрије цемента, хемијске индустрије (ћубрива, пластичне смоле), прехранбене индустрије (шећер, брашно, семенски производи, сточна храна), производње и продаје осталих грађевинских материјала (креч, суви малтер, песак и агрегати) и осталих индустријских производа спакованих у индустријске вреће (ћумур, посип за мачке). Ово из разлога што у свим претходно побројаним сегментима финалне потрошње индустријских врећа, постоје заједнички конкурентски услови, који се првенствено манифестују у могућности коришћења истих производних објеката и машина за производњу индустријских врећа за различите сегменте финалне потрошње, осим код преласка са „чисто“ папирних на „чисто“ пластичне вреће и обрнуто, када су неопходне различите машине. Постојеће разлике у ценама појединих врста индустријских врећа које се користе у различитим индустријама, резултирају првенствено услед различитих нивоа трошкова неопходних за њихову производњу. Тако су на пример, цене индустријских врећа намењених хемијској индустрији (реч је најчешће о трослојним папирним врећама) по правилу више од оних које се користе у прехранбеној индустрији (двослојне вреће), због већих утрошака материјала приликом њихове производње.

По питању дефинисања релевантног тржишта производа у географском смислу, подносилац је у иницијалном поднеску предметне пријаве предложио да то не буде само национално тржиште (односно тржиште Републике Србије), већ да исти обухвати европски економски простор (ЕЕП), проширен са читавим регионом Балкана, укључујући и Републику Србију. Као главне аргументе за овакав предлог, осим позивања на праксу у раду Европске Комисије, подносилац је истакао следеће:

- не постоје никакве увозне или извозне царине нити трговинске баријере било које врсте. Као потврду овакве своје тезе, подносилац наводи пример да се око [...] % укупне производње Mondi групе која се остварује у Европи, продаје путем извоза. Истовремено према подацима подносиоца, достављеним у предметној пријави концентрације а који се односе на календарску 2012. годину, циљно друштво остварило је учешће извоза у укупном обиму продаје својих производа произведених у производном погону у Шапцу, од чак [...] %. На крају, подносилац истиче да су почев од 01. јануара о.г. у потпуности укинуте царине на увоз индустријских врећа у Републику Србију, чиме је дошло до пуне либерализације у међудржавном промету овим артиклима, како у оквиру Европске Уније, тако и на тржишту земаља потписница СЕФТА споразума;

- ниско релативно учешће транспортних трошкова у продајној/набавној цени индустријских врећа;
- ниски трошкови дистрибуције подразумевају, да уштеде на трошковима које се могу остварити економијом обима кроз ефикасније коришћење инсталисаних производних капацитета, буду веће од додатних трошкова транспорта. Ово из разлога што је учешће фиксних трошкова у укупним трошковима у производњи индустријских врећа изузетно високо, услед ниске цене сировине (крафт папир) од којих се оне производе;
- знатно тржишно присуство произвођача индустријских врећа на појединим националним тржиштима није условљено њиховим директним присуством (кроз поседовање производних погона на тој територији), управо услед слободног трговинског режима и ниских трошкова транспорта ових производа. Овакав тржишни положај може се остварити искључиво продајом индустријских врећа на том тржишту, за шта нису неопходна значајна инвестициона улагања у изградњу сопствене продајне мреже;
- као доказ претходно наведених ставова, подносилац истиче да постоји интензивна трговинска размена индустријских врећа како у оквиру европског економског простора, тако и између овог простора, са националним тржиштима ван њега (Србија, Босна и Херцеговина, Македонија, Црна Гора, Албанија);
- реално је очекивати да ће се трговинска размена у овој области повећавати и у будућности, с обзиром на све већи степен интеграције тржишта ЕЕП (услед приступања нових држава чланица), као и због постепеног укидања увозних царинских стопа на индустријске вреће у земљама које се налазе у поступку преговарања о уласку у Европску Унију;
- пракса у пословању мултинационалних компанија, које објављују званичне позиве за подношење понуда за централизовану набавку индустријских врећа (најчешће на годишњем нивоу) за већи број својих зависних друштава лоцираних у различитим државама. Овакви позиви за подношење понуда по правилу садрже прецизну спецификацију врсте индустријских врећа, материјала од којих су исте произведене, начин затварања врећа (отворене или вентил вреће), штампарско решење логотипа и пратећег текста који ће бити на видном месту амбалаже, укупне годишње потребе, величина појединачних испорука, место и динамика испорука за поједине локације које се налазе у различитим државама итд.

У циљу провере тачности и исправности претходно побројаних ставова подносиоца у вези са географским аспектом дефинисања релевантног тржишта,

као и у циљу разјашњења раније поменутих недоумица у вези са [...], те провере изнетих ставова о високом степену супституције како на страни понуде тако и на страни тражње на тржишту индустријских врећа, а имајући у виду да од одговора на ова питања директно зависи, не само дефинисање релевантног тржишта производа, већ и анализа хоризонталних и вертикалних ефеката спровођења пријављене концентрације, предлог подносиоца, да Комисија донесе одобравајуће решење ове концентрације у скраћеном поступку, није могао бити прихваћен. Наиме, закључено је да је за доношење одлуке по овој пријави потребно утврдити различите чињенице, а што није било могуће учинити само на основу коришћења садржаја предметне пријаве и података и документације приложене уз њу.

Чињеница је наиме, да ће ова концентрација довести до повезивања два, већ сада појединачно врло јака учесника на опредељеном релевантном тржишту производа, који би након њене реализације, на националном тржишту Републике Србије, достигли несумњиво лидерску позицију у односу на остале активне учеснике на истом. Тако би према информацијама које је Комисији доставио подносилац пријаве, на тржишту производње индустријских врећа са папирном основом тржишно учешће учесника концентрације након њене реализације достигло /50-60/%, док би на тржишту продаје овај удео био још већи, и достигао би изразито високу вредност (око /80-90/%). О броју, идентитету, као и појединачној тржишној снази постојећих конкурената активних на тржишту Републике Србије, предметна пријава не садржи никакве податке и информације. Конкретно, подносилац пријаве указује да нема поуздане податке о уделима конкурената на националном нивоу, а као разлог за то наводи да не постоје јавно доступни извори који садрже такве податке. Поред тога, подносилац је информисао Комисију да не располаже ни подацима о количинском обиму нити вредносном износу увоза, односно извоза индустријских врећа из/за било коју европску земљу. Претходно наведени удели страна које се сматрају учесницима ове концентрације, базирани су искључиво на њиховом приходу и проценама о величини релевантног тржишта, изведеним из јавно доступних извора и Mondi-јевих сопствених извора информација. Комисија је такође констатовала да, за разлику од националног тржишта, пријава садржи све информације које се односе на главне конкуренте на европском нивоу.

Из тог разлога, Комисија је након доношења Закључка којим се управни поступак започет по пријави предметне концентрације, наставља као поступак по службеној дужности, спровела низ активности ради прибављања информација и података који су сматрани релевантним за предметни поступак. Све ове активности биле су у функцији утврђивања кључних чињеница и околности неопходних за даље поступање Комисије у овој управној ствари и доношења њене одлуке у предметном поступку.

У члану 19. Закона о заштити конкуренције (у даљем тексту: Закон), утврђено је да су концентрације учесника на тржишту дозвољене, сем уколико њиховим спровођењем не наступа значајно ограничавање, нарушавање или спречавање конкуренције на тржишту Републике Србије, а нарочито ако би то

ограничавање, нарушавање или спречавање било резултат стварања или јачања доминантног положаја. Овим чланом ближе је прописано у односу на које околности Комисија утврђује дозвољеност концентрације, а у спроведеном поступку констатовано чињенично стање проистицало је управо из примене ових законских одредби.

Члан 62. став 2. Закона прописује да уколико се у току поступка испитивања пријаве концентрације утврди да су испуњени услови за поступак испитивања по службеној дужности из става 1. овог члана, поступак ће се наставити по службеној дужности на основу Закључка који доноси Председник Комисије. Такав Закључак, донет је дана 01. јула о.г., ради испитивања да ли намеравана концентрација испуњава услове дозвољености у смислу члана 19. Закона. Истим Закључком, који је у интегралном тексту објављен у „Службеном гласнику Републике Србије“, као и на сајту Комисије, позвана су сва лица која располажу подацима, исправама или другим релевантним информацијама које могу допринети утврђивању исправног чињеничног стања у овом поступку, да исте неодложно доставе Комисији.

У складу са дефинисаним релевантним тржиштима производа у овом поступку, о чему ће бити више речи у даљем тексту образложења одлуке, као и за потребе утврђивања евентуалних вертикалних и хоризонталних ефеката ове концентрације, Комисија се обратила Министарству финансија – Управи царина, са захтевом за достављањем података којима располажу, исказаним у јединицама мере према важећој постојећој евиденцији, за период од три календарске године које претходе години пријаве концентрације (2011, 2012, 2013. година), а који су били неопходни за даљи ток поступка. Реч је о следећим подацима:

- о укупно увезеним количинама „небељене крафт хартије за вреће“ у Републику Србију;
- о укупно извезеним количинама „небељене крафт хартије за вреће“ из Републике Србије;
- о укупно увезеним количинама „врећа и кеса са ширином основе од 40 цм или већом“ у Републику Србију;
- о укупно извезеним количинама „врећа и кеса са ширином основе од 40 цм или већом из Републике Србије;
- о укупно увезеним количинама за „остале вреће и кесе“ у Републику Србију;
- о укупно извезеним количинама за „остале вреће и кесе“ из Републике Србије.

Поред тога, достављање потребних података захтевано је и од једног броја привредних друштава, присутних и активних на дефинисаним релевантним тржиштима, која ће заједно са питањима која су им постављена, у наставку текста бити ближе спецификовани.

У том смислу, овлашћено лице стручне службе Комисије, поступајући по претходно поменутом Закључку спровело је следеће радње:

- у периоду од 10. јула до 04. августа 2014. године донет је већи број закључака, којима је од потрошача индустријских врећа активних у различитим индустријским гранама, затражено достављање података и информација, специфицираних у даљем тексту. Комисија указује да ова група анкетираних учесника не представља учеснике на релевантним тржиштима производа, која су дефинисана за потребе ове концентрације, али је прибављање затражених података од ових друштава било неопходно ради стицања сазнања о активним конкурентима учесника ове концентрације (произвођачима индустријских врећа или њихових увозника) на националном тржишту, пошто о њима у предметној пријави није било никаквих података. Од потрошача (купаца) индустријских врећа активних у области грађевинске индустрије (произвођачи цемента и грађевинског материјала), прехранбене индустрије (произвођачи брашна, шећера), производње сточне хране, индустрије боја и лакова, производње хемијских производа, ђумура и др. („Lafarge“, „Holcim“, „Titan“, „JUB“, „Jelen Do“, „Saint Gobain“, „Klas“, „Kikindski mlin“, „Te-To Senta“, „Sunoko“, „Šećerana Crvenka“, „Cmana promet“, „Sojaprotein“, „Inberg“, „Sto posto“, „Gebi“, „Maxima boje“, „L&C Company“, „Bekament boje“, „Henkel“, „Delta Agrar“, „Maxi Grill“) затражено је да доставе следеће податке:
  - о пет највећих добављача индустријских врећа њиховог друштва, активних на тржишту производње ових производа у Републици Србији (домаћи произвођачи);
  - о пет највећих добављача њиховог друштва активних на тржишту продаје индустријских врећа у Републици Србији (увозници или директне куповине од иностраних произвођача);
  - о асортиману индустријских врећа, које у обављању својих пословних активности користи ово друштво (типови врећа и материјала од којих се вреће производе), односно да ли су индустријске вреће са папирном основом једини производ које ово друштво користи, и ако нису, које друге типове врећа користе за паковање сопствених производа;
  - да ли постоји могућност супституције коришћења појединих врста индустријских врећа са становишта материјала од којих су израђене и њихове величине, односно запремине, и ако има, у којој мери овакву могућност користе;
  - о њиховим укупним годишњим потребама за појединим типовима индустријских врећа;
  - о структури набавке индустријских врећа, домаћа производња или вреће из увоза (исказано у %);

- о процентуалном учешћу набављених/купљених индустријских врећа од привредног друштва Mondi у укупно набављеним/купљеним врећама;
- о процентуалном учешћу набављених/купљених индустријских врећа од привредног друштва Intercell у укупно набављеним/купљеним врећама;
- о процентуалном учешћу индустријских врећа намењених паковању сопствених производа у структури цене коштања ових производа;
- да ли сматрају да реализација предметне концентрације може створити бољу, односно неповољнију преговарачку позицију за њихово друштво у односу на тренутну, из разлога што ће у случају реализације ове концентрације њихово друштво уместо са два, преговарати са само једним добављачем индустријских врећа;
- да оцене могућност налажења алтернативних извора снабдевања индустријским врећама (од других домаћих произвођача или из увоза), имајући у виду њихову цену, квалитет и све додатне трошкове таквих набавки, попут трошкова транспорта, царине и других трансакционих трошкова, као и њихову прихватљивост за ово друштво;
- да ли разматрају могућност организовања сопствене производње индустријских врећа;
- у случају да такву производњу већ имају, да ли индустријске вреће производе искључиво за сопствене потребе или је један део њих намењен продаји осталим учесницима на тржишту, као и да одреде структуру (у апсолутним и релативним показатељима), укупне производње индустријских врећа намењених за сопствене потребе и дела намењеног продаји на тржишту;
- да оцене досадашње тржишно понашање друштва Mondi;
- да оцене досадашње тржишно понашање друштва Intercell;
- да оцене досадашње тржишно понашање других друштава, домаћих или иностраних, који представљају добављаче индустријских врећа њиховог друштва.
  - Додатни подаци и информације затражени су и од учесника концентрације. Од подносиоца пријаве, имајући у виду да је реч о вертикално интегрисаној групи друштава активних и у области производње крафт папира, као основне сировине за производњу индустријских врећа тражени су између осталог и следећи подаци и информације:
- о три највећа конкурента овог друштва, активна на тржишту производње крафт папира у Републици Србији;

- о три највећа конкурента овог друштва, активна на тржишту продаје крафт папира у Републици Србији (увозници);
- да прецизно образложе изречен став, садржан у достављеној пријави концентрације, по коме „Mondi планира да [...]”.
  - Осим ових, од друштва MonPa затражени су одговори и на питања спецификована у наставку текста, осим на прва два питања која се односе на добављаче крафт папира, [...]. Налози у форми закључка идентичне садржине упућени су и друштву Intercell, као и осталим учесницима на тржиштима производње и продаје индустријских врећа у Републици Србији, као директним конкурентима учесника ове концентрације. Реч је о следећим друштвима : „Liftpack“ Нови Сад, „Litopapir“ Чачак, „Vreko“ Сремска Митровица, „DIV Trades“ Бачка Паланка, „Mali agrar“ Руменка, и „Fimpack“ Панчево. Од свих претходно побројаних учесника активних на тржиштима производње и продаје индустријских врећа затражени су следећи подаци и информације:
    - о пет највећих добављача крафт папира њиховог друштва, активних на тржишту производње крафт папира у Републици Србији;
    - о пет највећих добављача крафт папира њиховог друштва, активних на тржишту продаје крафт папира у Републици Србији (увозници);
    - о производном асортиману њиховог друштва (типови врећа и материјала од којих се вреће производе), односно да ли су индустријске вреће са папирном основом једини производ које ово друштво производи, и ако нису, од којих других материјала производе индустријске вреће;
    - о инсталисаним производним капацитетима њиховог друштва за производњу индустријских врећа према појединим типовима врећа из њиховог производног асортимана;
    - да ли њихово друштво има могућност коришћења истих производних линија у производњи различитих врста индустријских врећа са становишта намене њиховог коришћења, материјала од којих су израђене и њихове величине односно запремине, и ако има у којој мери овакву могућност користи;
    - о укупној количини, вредности и структури произведених врећа из њиховог производног асортимана, према појединим типовима индустријских врећа;
    - у којим индустријским гранама се највише користе поједине врсте индустријских врећа из производног асортимана њиховог друштва;

- о структури продаје индустријских врећа са папирном основом (израженој у %), на домаћем тржишту и извозу;
- о структури продаје индустријских врећа произведених од других материјала (израженој у %), на домаћем тржишту и извозу;
- о томе колика је, према њиховој процени, укупна годишња потрошња по појединим типовима индустријских врећа на тржишту Републике Србије;
- о укупном броју купаца њихових производа на домаћем тржишту и на извозним тржиштима.
  - Најзад, као директном конкуренту учесницима концентрације на тржишту продаје индустријских врећа, Комисија се налогом за достављање података обратила и друштву „Крупа ММ“ из Руменке, које се искључиво бави трговином - продајом индустријских врећа као готових производа. Подаци и информације које су затражене од овог друштва, представљају комбинацију питања из два претходно спецификована налога за њихову доставу, а односили су се првенствено на податке о:
    - пет највећих добављача индустријских врећа њиховог друштва, активних на тржишту производње ових производа у Републици Србији;
    - пет највећих добављача индустријских врећа њиховог друштва, активних на тржишту продаје ових производа у Републици Србији (увозници);
    - укупној количини, вредности и структури купљених и продатих врећа, према појединим типовима индустријских врећа;
    - у којим индустријским гранама се највише користе поједине врсте индустријских врећа из продајног асортимана њиховог друштва;
    - структури продаје индустријских врећа са папирном основом (израженој у %), на домаћем тржишту и извозу;
    - структури продаје индустријских врећа произведених од других материјала (израженој у %), на домаћем тржишту и извозу;
    - томе колика је, према њиховој процени, укупна годишња потрошња по појединим типовима индустријских врећа на тржишту Републике Србије;
    - укупном броју купаца њихових производа на домаћем тржишту и на извозним тржиштима.

Од свих претходно наведених учесника на тржиштима производње и продаје индустријских врећа, затражено је да све захтеване податке, доставе посебно за сваку од три године које претходе години спровођења концентрације (2011. 2012. и 2013. годину).

Ниједан од анкетираних произвођача, трговаца и потрошача индустријских врећа, на предметни Закључак није изјавио жалбу Председнику Комисије, већ су сви по истом поступили и у наложеном року доставили све затражене информације, податке и објашњења. На овај начин прикупљени подаци коришћени су у аналитичком делу активности Комисије, приликом поступања по предметној пријави и били су у функцији доношења одлуке у овој управној ствари. Треба такође истаћи и то да је током спровођења испитног поступка, подносилац пријаве, Комисији самоиницијативно доставио Извештај експерата економске струке, који је припремила консултантска кућа RBV Economics из Лондона, а на захтев компаније Mondi. Садржину овог Извештаја представљају независне економске процене ефеката спровођења предметне концентрације, које ће бити шире елабориране и детаљније оцењене у наставку текста.

Према законским одредбама релевантно тржиште производа чини скуп роба/услуга који њихови купци и потрошачи сматрају заменљивим, посебно у погледу њиховог својства, уобичајене намене и цене. Пажљивом анализом свих прикупљених података и информација, Комисија је за потребе предметне концентрације, у циљу доношења адекватне одлуке, дефинисала следећа релевантна тржишта производа и то:

- тржиште производње индустријских врећа са папирном основом;
- тржиште продаје индустријских врећа са папирном основом.

За дефинисање релевантних тржишта производа на овакав начин, Комисија се определила из више разлога. Први од њих је стварна пословна активност учесника ове концентрације. Наиме, основну производну активност на тржишту Републике Србије, како подносиоца пријаве, тако и циљног друштва, чини [...]. Овде најпре, треба разјаснити појам „индустријских врећа са папирном основом“. Ради се наиме о индустријским врећама произведених од крафт папира. Сам квалитет ових врећа варира у том смислу, што се оне могу направити од једног или више (и до шест) слојева крафт папира, а све у зависности од захтева њихових купаца, односно потрошача. Ови захтеви су условљени њиховим специфичним потребама, које се међусобно разликују по појединим индустријама. Осим ових, у ову категорију индустријских врећа спадају и оне које су произведене од једног или више слојева крафт папира, у комбинацији са једним или више слојева полиетиленских фолија ниске или високе густине (LDP – Low Density Polyethylene, HDP - High Density Polyethylene). Број папирних и полиетиленских слојева варира у зависности од специфичних потреба по појединим индустријама, климатских осцилација током календарске године итд. Тако на пример, произвођачи цемента и брашна, током пролећа и лета, могу за паковање својих производа користити

индустријске вреће произведене само на бази крафт папира, док у јесењем и зимском периоду, паковање ових производа захтева коришћење индустријских врећа са полиетиленском фолијом. Ово је неопходно ради заштите ових производа од влаге и других негативних утицаја, а у циљу очувања њихових битних карактеристика током читавог процеса манипулације (утовар, претовар, истовар, складиштење итд.) и транспорта ових производа, све до финалних потрошача. На крају треба истаћи и то да је у календарској 2013. години као релевантној години која претходи години пријаве концентрације, укупно реализована производња учесника ове концентрације у Републици Србији, била заснована [...].

Осим тога, током испитног поступка решена је и дилема око „судбине“ постојећег производног погона у Параћину. Подносилац пријаве се изјаснио да ће реализацијом предметне концентрације доћи само до [...].

Приступ и само дефинисање релевантних тржишта производа за потребе предметне концентрације је потпуно у складу са досадашњом праксом у раду Комисије, и то првенствено из разлога, што је за потребе адекватног дефинисања релевантног тржишта, од много већег значаја портфолио активности циљног друштва, од оног чиме се бави подносилац пријаве. У конкретном случају, учесници концентрације у својим производним погонима лоцираним у читавом низу европских земаља, једним делом активни су и у производњи других типова тзв. флексибилне амбалаже. Међутим, њихова зависна друштва која послују у Републици Србији где ће се предметна концентрација и реализовати, производе [...]. Овакав приступ дефинисању релевантног тржишта производа усклађен је и са праксом у раду Европске Комисије, која је у предметима на које се позива подносилац у достављеној пријави, а тичу се концентрација у овој области, релевантно тржиште производа увек дефинисала према стварној делатности циљног друштва.

Осим тога, анализом података и информација прикупљених током испитног поступка, Комисија је утврдила да на страни понуде, не постоји могућност супституције индустријских врећа са папирном основом индустријским врећама произведених од неког другог материјала. Овде се првенствено мисли на материјале на бази полипропилена и поливинилхлорида (PVC). Наиме, производња индустријских врећа са папирном основом и индустријских врећа произведених од других материјала се разликују, не само са становишта производне опреме која се у те сврхе користи, већ и са становишта сировина на којима се базира. У производњи индустријских врећа са папирном основом у употреби су машине које су у стању да производе све врсте папирних индустријских врећа, без обзира на број слојева папира, као и вреће које се производе комбинацијом потребног броја папирних слојева и полиетиленских фолија. Основне сировине за производњу оваквих типова врећа чине управо крафт папир и полиетиленске фолије. Када је међутим, реч о производњи индустријских врећа на бази полипропилена, полиетилена и поливинилхлорида, треба имати у виду да се за њихову производњу користи попуно другачија опрема (реч је о машинама за екструдирање полимера, ткачки разбоји, машине за плетење претходно израђених тракица, погони за кројење и

шивење врећа итд), док основну сировину представљају одговарајући пластични гранулати. Из ових разлога, став подносиоца пријаве да се у кратком року и без значајних трошкова са истом опремом, може прећи из производње индустријских врећа са папирном основом на индустријске вреће произведене од других материјала, што у суштини представља могућност супституције на страни понуде, Комисија није могла да прихвати.

До скоро истог закључка, Комисија је након анализе свих прикупљених података и информација током испитног поступка, дошла и када је реч о ставовима подносиоца садржаним у достављеној пријави, а који се односе на могућности супституције на страни тражње. Највећи број анкетираних потрошача (велики индустријски купци) индустријских врећа са папирном основом, не види могућност потпуне и брзе супституције овог типа индустријских врећа, врећама произведеним од неког другог материјала. Као најбитнији разлози за овакве ставове анкетираних учесника на тржишту наведени су природа и карактеристике производа који су предмет паковања, специфична тежина производа, цена појединих типова индустријских врећа, различити трошкови манипулације и транспорта готових производа спакованих у различитим типовима индустријских врећа, квалитет и отпорност врећа на механичка, физичка и хемијска оштећења са циљем очувања основних карактеристика производа у дужем временском року и смањења њиховог могућег оштећења током транспорта (растур робе) итд. Тако на пример, анкетирани учесници на тржишту у области грађевинске индустрије, за паковање уситњеног камена (ризле), песка и течног асфалта користе искључиво пластичне индустријске вреће, док се за производе типа цемент, гипс или креч користе индустријске вреће са папирном основом. Истовремено у неким другим индустријским гранама попут хемијске индустрије (транспорт гранулата, хемикалија, прашкова итд), и рудницима (транспорт руда) користе се искључиво индустријске вреће направљене од полипропилена и поливинилхлорида. Управо из тих разлога, највећи број анкетираних привредних друштава индустријске вреће произведене од различитих материјала сматра апсолутно комплементарним производима а никако супституцијом. Овде се првенствено мисли на произвођаче шећера, брашна, соли, житарица итд., који у свом редовном пословању користе како индустријске врећа са папирном основом (најчешће је реч о врећама од 25 кг и 50 кг), тако и FIBC (Flexible Intermediate Bulk Containers), односно велике пропиленске контејнер вреће које се производе у запреминама од 200 до 2000 литара, које се користе за паковање, складиштење и транспорт тзв. расутих материјала друмским, железнички и прекоморским путем. На основу свега претходно изнетог Комисија је закључила да се могућност супституције индустријских врећа са папирном основом индустријским врећама произведених од неког другог материјала на страни тражње не може у потпуности искључити, али да је оваква могућност изузетно ограничена и то само у појединим индустријским областима.

Најзад, током испитног поступка провераван је и став подносиоца садржан у пријави концентрације да многи велики потрошачи индустријских врећа имају сопствену производњу различитих типова флексибилне амбалаже, и да је цена

такве опреме релативно ниска па самим тим не представља већу препреку за реализацију инвестиција овог типа. Као пример, подносилац је навео друштва [...] која поседују сопствене производне капацитете ван Европе [...] , из којих искључиво подмирују сопствене потребе за овом врстом амбалаже у тим и околним земљама. У Републици Србији међутим, реалност је потпуно другачија. Ниједан од 22 анкетирани велика потрошача индустријских врећа са папирном основом, активна у различитим индустријским гранама, не поседује сопствене капацитете за њихову производњу, већ их набављају на тржишту. Поред тога на постављено питање „да ли разматрају могућност организовања сопствене производње индустријских врећа“ Комисија није добила ниједан потврдан одговор. Из ових разлога, Комисија је претходно наведени став подносиоца пријаве, приликом одлучивања о одобрењу предметне концентрације, третирала само као теоријску претпоставку, без битнијег утицаја за доношење одговарајуће одлуке у овом предмету.

Управо из претходно наведених разлога, Комисија је релевантна тржишта производа дефинисала знатно „уже“ (као тржиште производње и тржиште продаје индустријских врећа са папирном основом), од предлога подносиоца пријаве (тржиште производње флексибилне амбалаже). Треба истаћи и то, да је и сам подносилац, касније изменио свој првобитно дат предлог и донекле „сузио“ (али по мишљењу Комисије не у довољној мери) релевантно тржиште, на тржиште производње индустријских врећа без обзира на материјал од кога су израђене (крафт папира, пластике, природних влакана, пластифицираних материјала и других премазних/комполитних материјала укључујући и алуминијумску фолију).

У циљу сагледавања потенцијалних вертикалних и хоризонталних ефеката предметне концентрације, неопходно је претходно дефинисана релевантна тржишта производа детерминисати и у географском смислу. Подносилац пријаве је дао свој предлог географске димензије релевантног тржишта производа као „европски економски простор (ЕЕП), проширен са читавим регионом Балкана, укључујући и Републику Србију“, као и главне аргументе којима је овакав свој предлог образложио, а који су раније већ наведени (на стр. 7. и 8. образложења одлуке). Комисија није могла да прихвати овакав став подносиоца пријаве, већ је у географском смислу, релевантно тржиште производа дефинисала као тржиште Републике Србије, у складу са својом надлежношћу. Комисија је у предметној анализи релевантног географског тржишта пошла од предложеног става подносиоца пријаве, вршећи квалификацију сходно чл. 6, ст. 3 Закона о заштити конкуренције и чл. 5, ст. 2 и 3 Уредбе о критеријумима за одређивање релевантног тржишта (Службени гласник бр. 89/09) с тим да је дејства и ефекте концентрације у сваком, па и географском смислу ценила искључиво везано за територију и тржиште Републике Србије, сходно чл. 2 Закона о заштити конкуренције и у складу са својом надлежношћу. Све прикупљене податке и информације Комисија је анализирала у циљу провере и оцене ставова и аргумената подносиоца пријаве у вези са његовим предлогом географског дефинисања релевантног тржишта производа. На овај начин утврђено чињенично стање, Комисија је узела у обзир приликом оцене ефеката ове концентрације на тржишту Републике Србије.

Комисија је током анализе прикупљених података закључила да ће предметна концентрација, на дефинисаним релевантним тржиштима производа, изазвати одређене како вертикалне тако и хоризонталне ефекте. Овакав закључак Комисије опредељен је и чињеницом да подносилац пријаве припада групи вертикално повезаних друштава активних у области производње папира и амбалаже (између осталог и индустријских врећа), у чијој производњи папир представља основну сировину, док основну активност циљног друштва чини искључиво производња [...]. Комисија је приликом доношења своје одлуке, узела у обзир и наводе подносиоца исказаних у поднетој пријави концентрације, да ће [...]. Повећање набављених количина може довести и до смањења цена ове сировине и до снижења цене коштања индустријских врећа као финалног производа. Ипак, Комисија је приликом вођења овог испитног поступка, пажњу првенствено посветила анализи хоризонталних ефеката, до којих ће предметна концентрација несумњиво довести.

Приликом анализе хоризонталних ефеката ове концентрације, Комисија је током испитног поступка, са тржишта Републике Србије прикупила и анализирала податке о учесницима ове концентрације, као и о њиховим највећим конкурентима активним на овим тржиштима. Осим учесника концентрације, на тржишту производње индустријских врећа са папирном основом, о којима у иницијално поднесеној пријави није било никаквих података, присутна су још четири активна конкурента. Анализу података са овог тржишта, Комисија је базирала на одређивању тржишне снаге сваког од њих, на основу три различита критеријума, и то према критеријуму инсталираних производних капацитета, затим према критеријуму реализоване - остварене производње и према критеријуму њиховог појединачног учешћа у укупној продаји ових производа како на домаћем тако и на инотржиштима.

Према подацима које је Комисија прикупила током испитног поступка, укупно инсталирани производни капацитети за производњу индустријских врећа са папирном основом у Републици Србији у 2013. години износе око 230 милиона комада. Учесници концентрације, заједно посматрани, располажу са производним капацитетима од близу [...] милиона комада, што представља око /40-50/% укупно инсталираних производних капацитета у Републици Србији. Од тога, МонРа располаже са производним капацитетом од око [...] милиона комада индустријских врећа (/10-20/%), док је тржишни удео циљног друштва по овом критеријуму /20-30/% (око [...] милиона комада). Од осталих учесника на тржишту производње индустријских врећа са папирном основом, треба истаћи следећа привредна друштва: „Fimpack“ Панчево са капацитетом од око 50 милиона комада, односно 21,67%, „Vreko“ Сремска Митровица и „Litopapir“ Чачак са инсталираним производним капацитетима од по [...] милиона индустријских врећа на годишњем нивоу, и са тржишним уделима од по /10-20/%, и друштво „Mali agrar“ из Руменке чији производни капацитет износи око 7 милиона комада или 3,05% тржишног учешћа. Овде треба напоменути да је током вођења овог испитног поступка, друштво „Fimpack“ Панчево, обавестило Комисију, да је септембра 2013. године, ово друштво променило пословно име, које сада гласи „Papacking“, и на које је у целости извршен

пренос свих права и обавеза друштва „Fimpack“. Такође, привредна друштва „Liftrack“ Нови Сад и „DIV Trades“ Бачка Паланка, доставила су Комисији све затражене податке и информације. Оба ова друштва се баве производњом искључиво пластичних индустријских врећа, и не разматрају могућност отпочињања производње врећа са папирном основом, па самим тим и не представљају саставни део претходно дефинисаног релевантног тржишта производа.

Према критеријуму остварене производње у 2013. години, друштво MonPa, са производњом од нешто више од [...] милиона комада индустријских врећа, у односу на укупно произведене количине у Републици Србији у том периоду (око 152 милиона комада), остварује тржишно учешће од /20-30%. Још веће тржишно учешће (/30-40%) у истом периоду има и други учесник предметне концентрације, друштво Intercell, са оствареном производњом од око [...] милиона комада индустријских врећа са папирном основом. Реализацијом ове концентрације, збирно тржишно учешће њених учесника на тржишту производње индустријских врећа на тржишту Републике Србије, достигло би изузетно високу вредност од чак /60-70%. Од активних конкурената на овом тржишту, највећу производњу остварило је друштво „Litorapir“ од [...] милиона комада, односно /10-20%, тржишног учешћа, затим следи „Fimpack“ са 10 милиона произведених индустријских врећа или 6,58%, док су друштва „Vreko“ и „Mali agrar“ у 2013. години произвели приближно једнаке количине (по 6,5 милиона комада врећа), и на тај начин, остварили тржишна учешћа од по 4,3%.

Према трећем критеријуму, а то је тржишно учешће учесника концентрације и њихових конкурената на тржишту продаје индустријских врећа на бази остварене продаје на домаћем тржишту и у извозу, хоризонтални ефекти ове концентрације су такође високо изражени. Од укупно произведених количина ових производа у Републици Србији у 2013. години, (око 152 милиона комада), остварена продаја на домаћем тржишту износила је 101,5 милиона комада (66,77%), док је на инотржишта извезена количина од нешто више од 51 милион врећа, односно 33,23% укупне производње. Подносилац пријаве је са оствареном продајом од око [...] милиона комада на домаћем тржишту, уједно и учесник са највећим тржишним учешћем на њему (/30-40%). Циљно друштво, по обиму своје продаје на домаћем тржишту од нешто мање од [...] милиона комада други је по снази учесник на овом тржишту (/20-30%). Реализацијом предметне концентрације, збирно тржишно учешће њених учесника на тржишту продаје индустријских врећа на домаћем тржишту, достигло би такође изузетно високу вредност од чак /60-70%. Сва четири преостала конкурента учесника концентрације, имају далеко слабију тржишну позицију. „Litorapir“ је у 2013. години реализовао продају од нешто више од [...] милиона комада врећа или око /10-20%, „Mali agrar“ 6,3 милиона (6,21%), „Vreko“ нешто изнад 5 милиона (5,04%), док је друштво „Fimpack“ продајом од 2 милиона врећа на домаћем тржишту остварило тржишно учешће од 1,96%.

Када је извоз ових производа у 2013. години у питању, несумњиви лидер је циљно друштво са [...] милиона врећа пласираних на инотржиштима, што чини чак [...] % његове укупне годишње производње, док је учешће овог

друштва у укупно извезеној количини ове врсте индустријских врећа из Републике Србије (око 51 милион врећа), чак /60-70/%. За њим следе „Fimpack“ са 8 милиона извезених врећа, што у укупно извезеним количинама износи /10-20/%, „MonPa“ са близу [...] милиона или /10-20/%, док су три преостала друштва „Litopapir“, „Vreko“ и „Mali agrar“ збирно узевши, извезла нешто више од [...] милиона врећа , односно /5-10/%. Из претходно наведених података произлази закључак, да је удео учесника концентрације у укупно извезеним количинама ове врсте индустријских врећа /70-80/%. Сама чињеница да су учесници концентрације извезли око [...] милиона врећа довољно говори о високом степену коришћења њихових производних капацитета. Ово је даље допринело даљем снижењу цене коштања ових производа, што је омогућило већи степен њихове конкурентности на тржиштима изван Републике Србије. Да је реч о великој количини, говори и податак да је у 2013. години, укупна потрошња индустријских врећа са папирном основом у Републици Србији износила око 113 милиона комада, од чега је количина од 101,5 милиона комада ових производа произведена у земљи, док је количина увезених врећа износила 10,6 милиона комада. То даље значи да извезена количина представља читавих 51,33% домаћих потреба.

Анализа овог тржишта омогућила је да се сагледају и његове битне карактеристике. Прва од њих је та, да укупни инсталисани производни капацитети (230 милиона комада), у великој мери превазилазе агрегатну годишњу тражњу за овом врстом производа у Републици Србији која износи између 100 и 115 милиона комада. То истовремено значи да конкуренти учесника ове концентрације (њих четворица), сами располажу производним капацитетима (око [...] милиона комада) довољним да у потпуности задовоље агрегатну тражњу за овим производима у Републици Србији на годишњем нивоу

Следећа карактеристика овог тржишта је та да је високи степен искоришћености производних капацитета предуслов конкурентности, услед високог учешћа фиксних трошкова у укупним трошковима производње индустријских врећа. О томе говоре и подаци о степену искоришћености производних капацитета анкетираних произвођача. Наиме, сви анкетирани учесници на тржишту производње, остварили су у 2013. години, проценат искоришћености својих производних капацитета већи од 75%, осим друштва „Vreko“ (22%), и друштва „Fimpack“, које је у истом периоду своје производне потенцијале искористило са свега 20%. Разлог овоме, лежи у чињеници, да је „Vreko“ у тој (2013.) години дуплирало своје производне капацитете са 15 на 30 милиона комада врећа и да је добар део тог периода био утрошен на инсталирање и уходавање нових производних линија. Према подацима достављеним Комисији за 2012. годину, може се видети да је у овој години и ово друштво остварило високи степен искоришћења својих тада инсталираних производних капацитета (око 80%), имајући у виду да је осварена производња од преко 12 милиона комада. На основу тога, реално је очекивати, да ће у будућем периоду и укупна производња овог друштва бити далеко већа. Друштво „Fimpack“, са друге стране, тежиште своје пословне политике усмерило је на освајање купаца у иностранству, о чему најбоље сведоче подаци о структури

остварене продаје овог друштва у 2013. години, када је 80% укупне продаје реализовано у извозу. Најзад, као последњу битну одлику овог тржишта треба рећи да се ради о изузетно динамичном тржишту, без икаквих значајнијих баријера уласку „нових“ или повећања производних капацитета „постојећих играча“. Као доказ за то, осим наведеног примера друштва „Vreko“, треба истаћи и друштво „Mali agrar“ из Руменке, које своје постојеће производне капацитете од 7 милиона комада врећа на годишњем нивоу намерава, да у 2015. години, увећа на 15 милиона комада.

На основу података које је Комисији доставило Министарство финансија – Управа царина, а односе се на 2011. 2012. и 2013. годину, царинске стопе на увоз крафт папира из земаља чланица Европске Уније, као основне сировине за производњу индустријских врећа са папирном основом, током читавог периода су биле идентичне и износиле су 1%. Услед чињенице да на домаћем тржишту нема произвођача крафт папира, целокупна тражња за овом сировином се подмирује из увоза. Када је реч о индустријским врећама као готовом производу, царинске стопе на увоз ових производа из земаља чланица Европске Уније, током посматраног временског периода износиле су 12%. И поред тога у овом периоду забележена је веома значајна међународна размена ових производа. Имајући у виду, да се према проценама анкетираних тржишних учесника, агрегатна тражња за индустријским врећама са папирном основом на тржишту Републике Србије на годишњем нивоу креће у распону од 100 до 115 милиона комада, просечно годишње увезене количине ових производа износиле су око 10 милиона комада, што чини око 9,5% укупних потреба. Истовремено, просечно годишње извезене количине биле су чак пет пута веће, и износиле су преко 50 милиона комада. На основу ових показатеља, Комисија је закључила, да је и поред постојања увозних царина као мере заштите домаће производње, остварен значајан обим међународне трговине овим производима, са позитивном структуром размене, услед чињенице да је извоз ових производа био чак пет пута већи од увоза. Ови подаци такође указују да не постоје значајније разлике у квалитету и ценама индустријских врећа домаћих произвођача и оних у иностранству, као и да је удео транспортних трошкова у укупној вредности набавке ових производа низак. У прилог оваквом закључку говоре и подаци о извозним дестинацијама индустријских врећа произведених у погону циљног друштва у Шапцу [...], као и локацијама произвођача ових производа код којих се снабдевају домаћи потрошачи индустријских врећа (Италија, Немачка, Румунија, Хрватска, Мађарска, Босна и Херцеговина итд) .

Свему овоме треба додати и чињеницу да су од 01. јануара ове године, у Републици Србији, у складу са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању (СПП), у потпуности укинута увозне царине како за крафт папир као сировину тако и за индустријске вреће као финални производ, па је реално очекивати даљи раст у међународној размени ове врсте роба. Експанзија тржишта која се одвија на овај начин, на страни тражње, фаворизоваће мултинационалне компаније да организују централизоване набавке ове врсте производа путем тендера за већи број својих зависних друштава лоцираних у већем броју земаља. Истовремено, на страни понуде, произвођачи индустријских врећа са папирном основом ће, под условом да располажу одговарајућим

производним капацитетима, бити у стању да приступе новим тржиштима без директног присуства на њима, преко оснивања својих зависних друштава или организовањем сопствене дистрибутивне мреже.

Имајући у виду разлику између укупно инсталираних производних капацитета и агрегатне тражње у Републици Србији на годишњем нивоу, реално је претпоставити да конкуренти учесника концентрације могу у кратком року повећати ангажованост својих производних капацитета и повећати своју производњу, у случају да учесници концентрације своју продају у већој мери усмере ка извозним тржиштима или подигну цене својих производа на домаћем тржишту. Осим тога од 01. јануара о.г. режим међународног промета индустријских врећа са папирном основом је у потпуности либерализован и ослобођен плаћања било каквих царина па је и могућност увоза ових производа постала једнако могућа опција, и коначно ради се о изузетно динамичном тржишту, без икаквих значајнијих баријера уласку „нових“ или повећања производних капацитета „постојећих играча“, уз истовремено постојање великог броја конкурената који поседују адекватне производне капацитете. На крају треба истаћи да достигнути обим међународне размене ових производа упркос постојању увозних царина од 12% у 2011, 2012, и 2013. години, као и подаци о структури ове размене, с обзиром да су извезене количине из Републике Србије биле пет пута веће од увезених, указују да међу ценама ових производа у земаљама региона не постоје битније разлике.

Све претходно изнето упућује на закључак, да спровођење пријављене концентрације и поред тога што за свој резултат има стварање високих тржишних удела њених учесника, како на тржишту производње, тако и на тржишту продаје релевантних производа, неће довести до значајног спречавања, ограничавања или нарушавања конкуренције на нашем националном тржишту или његовом делу, чиме су се стекли сви услови да Комисија донесе одлуку о одобравању предметне концентрације, па је стога одлучено као у диспозитиву.

Поука о правном леку:

Ово решење је коначно у управном поступку. Против овог решења може се поднети тужба Управном суду у року од 30 дана од дана достављања решења.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ САВЕТА

Весна Јанковић, Председник Комисије

Доставити:

- подносиоцу пријаве;
- сектору за материјално-финансијско пословање;
- архиви